

**СУБ'ЄКТИ МОВЛЕННЕВОЇ АГРЕСІЇ: ТИПОЛОГІЯ ТА МАРКЕРИ ПОЗНАЧЕННЯ В
АНГЛОМОВНОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ЗМІ**

У статті здійснено аналіз проявів мовленнєвої агресії у ЗМІ із врахуванням поліфонічності структури медіа-тексту. Вивчаються особливості маркування суб'єктів мовленнєвої агресії в структурі ввідної синтагми конструкцій з переданою мовою. Ідентифіковано основні типи комунікативних ролей зовнішніх адресантів деструктивної мовленнєвої поведінки.

Традиційно в межах комунікативно-прагматичного підходу до вивчення особливостей деструктивної мовленнєвої поведінки в текстах ЗМІ роль суб'єкта мовленнєвої агресії (МА) як адресанта, чий когнітивні установки визначають зміст та форму висловлювання, відводиться автору (Е. Н. Басовская [1], Е. В. Власова [2], Т. А. Воронцова [3], S. Coleman, K. Ross [4], N. Fairclough [5]). Боротьба за владу, що лежить в основі ієрархії інтенцій та когнітивної структури політичного дискурсу загалом, визначає сутність суспільно-політичних текстів ЗМІ як соціальних продуктів ідеологічного середовища та дозволяє вищезгаданим дослідникам розглядати МА як одну із стратегій конструювання автором медіа-повідомлення суспільних відносин між соціальними групами щодо завоювання, розподілу, збереження та використання влади.

У межах нашої розвідки важливим є також підхід до трактування дискурсу (С. А. Домишева [6], Г. Г. Почепцов [7]) як інформаційного середовища пронизаного комунікативними потоками, як вербалізованого простору соціальної взаємодії, в яку вступають окремі особи, організації та держави. Очевидно, що дискурсивний простір, включений в комунікативний простір, може бути розглянутий як співіснування окремих дискурсів, об'єднаних за певною ознакою.

Агональність політичного дискурсу, що за твердженням Е. І. Шейгал, передбачає наявність антагоністів, ворогів, безпосередньо пов'язана з різними проявами агресії [7: 161], зокрема додамо, мовленнєвої.

Реалізація комунікативно-прагматичних інтенцій в політичному дискурсі медіа-текстів виходить за межі його формальної синтагматичної організації і передбачає інкорпорування елементів інших дискурсів, вводячи ззовні іншого комунікативного актора, інвектора або зовнішнього адресанта МА. Соціальні голоси, які належать особам, групам або соціальним інституціям, можуть бути представлені як зовнішні інстанції, слова яких передують основній комунікації між адресантом та адресатом [8: 57].

Відповідно, новизна даної розвідки полягає у тому, що явище одночасної присутності та співіснування кількох інстанцій висловлювання ми розглянули в межах певних мовних структур, що слугують проявом агресії у стосунку референта висловлювання, а також набувають глобальних дискурсивних рис, оскільки багатоголосся лежить в основі комунікативних стратегій дискурсу преси, як потужний маніпулятивний прийом.

Об'єктом даної розвідки стали висловлювання зовнішніх адресантів в межах комунікативної ситуації МА, відібрані з текстів англomовних ЗМІ суспільно-політичної тематики, що послуговували **матеріалом дослідження**. Особливості моделювання висловлювань суб'єкта МА та співтворення спільного семіотичного простору детермінованого інтенцією формального продуцента медіа-тексту, що становить **мету дослідження**, обумовило вибір **предметом вивчення** типів комунікативних ролей суб'єктів МА та особливості маркування агенса в семантико-синтаксичній структурі конструкцій з переданою мовою.

Послуговуючись влучною метафорою, яку використовує дослідниця О. Ю. Соболев при вивченні поліфонії як функціонально-семантичної категорії медійного дискурсу, поліфонічну структуру комунікативно-мовленнєвих одиниць як прояву деструктивної мовленнєвої поведінки формального продуцента висловлювання можна представити як "взаємодію соціальних акторів", що "виконують певні ролі у комунікативній сцені", організованій формальним продуцентом як її "режисером-постановником, що обирає, яких соціальних акторів увести і як представити їхні голоси або погляди" [9: 72].

Виконуючи роль агенса у комунікативній сцені, соціальні актори здійснюють певні мовленнєві акти. Агенс, що характеризує семантику активного продуцента деструктивного висловлювання, зустрічається практично у всіх висловлюваннях вибірки.

Як правило, семантика ввідної синтагми конструкції із зовнішнім адресантом характеризується різним рівнем деталізації при описі та ідентифікації суб'єкта, що свідчить про варіативність кількісного та якісного параметрів комунікації в даних висловлюваннях. Зовнішні адресанти за типом соціальної ролі значно частіше представлені *інституційними* соціальними акторами (державна, носії офіційної позиції) (64 %), ніж *не інституційними* (суспільство, носії неофіційної позиції) (36 %). Рідше зустрічаються також *узагальнені* (22 %) (за експліцитністю вираження) та *колективні* (38 %) (за кількісним показником) суб'єкти МА.

Визначення типу перебуває у прямій залежності від особливостей експліцитного маркування суб'єкта МА в тексті.

За кількісним показником ім'я та прізвище мовця слугує основною інформацією, що передає актант ввідної синтагми при маркуванні індивідуальних інституційних та неінституційних соціальних акторів та заповненні позиції суб'єкта МА. Проте зустрічаються випадки, коли продуцент медіа-тексту уникає такого типу інформації, ідентифікуючи суб'єкт висловлювання у ввідній синтагмі лише за ознакою професійної приналежності:

(1) *Rekers had already testified in Arizona against gay foster parents. But **the judge** called his testimony "extremely suspect and of little, if any, assistance to the court".*

Такий вибір можна пов'язати з інтенцією автора забезпечити ефективність висловлювання мовця, імпліцитно вказуючи на обізнаність та компетентність суб'єкта висловлювання. Що стосується імені, то його введення в даному випадку автор вважає надлишковим. В окремих конструкціях, наприклад як у наступному прикладі з наративізованою мовою, автор повністю опускає агенса:

(2) *Grappling with the horrors of the Home Office, successive ministers, Jack Straw, David Blunkett, Charles Clarke and John ("not fit for purpose") Reid, also **found themselves taking the flak for official incompetence.***

(3) *If Romney adopts that style in the White House, he will stand in stark contrast to George W. Bush, who **has been widely criticized for living inside a bubble of true believers.***

Такого роду приклади не лише створюють певну інтригу, а й моделюють образ автора як особи, вхожої в світ політики, яка має доступ до конфіденційної інформації. Подібний ефект може бути створений і таким маневром, як вказівка на анонімність джерела.

(4) *But some colleagues found Romney to be manipulative. Romney had an "ability to identify people's insecurities and exploit them to his own benefit," says a source who worked with Romney but **refused to be quoted for "fear of retribution."***

Статусу окремої свідомості отримують письмові джерела, документи:

(5) *In a recent blog post, terror researcher Douglas Farah (coauthor with Stephen Braun of the new book "Merchant of Death") called **the document** "the smoking gun ... on the Muslim Brotherhood's multifaceted plan to convert the United States to an Islamic nation."*

Валентність предикатів мисленнєво-мовленнєвої діяльності заповнює актант, семантика якого незмінно набуває ознак антропонімічності, метонімічна номінація джерела інформації імпліцитно вводить колектив авторів даного тексту чи документу як суб'єктів висловлювання.

(6) *According to **the Hague Convention on Land Warfare**, the Russian occupying force was obligated to reestablish public order. But it did almost nothing to prevent the atrocities, which a **commission dossier** classifies as "war crimes."*

Аналіз матеріалу дозволяє відзначити, що в загальному комунікативно-когнітивному процесі моделювання політичної картини саме індивідуальні конкретизовані актори отримують роль суб'єктів МА. Слово може надаватися соціальному актору як *агресору, носієві власної думки, носієві певної інформації, жертві дії об'єкта агресії, очевидцю певних подій, носієві професійної компетенції, індикатору суспільної чи офіційної думки*.

Специфіка колективних суб'єктів мови ворожнечі, які представлені окремими політичними партіями, інституціями, об'єднаннями, групами проявляється у їх масовості, що визначає особливості маркування агенса.

(7) *By late last week, **double-entendre wisecracks about Kagan's softball prowess were all the rage** on Fox News and MSNBC.*

Окрім назви джерела, введення агенса передбачає такі маркери поліфонії як безособові звороти, узагальнено- та неозначено-особові займенники, збірні іменники.

Організуючи комунікативну сцену та залишаючись поза нею, автор медіа-тексту керує нею. Зазвичай недостатньо лише відтворити висловлювання первісного суб'єкта мовлення. У процесі вибудовування соціального антиобразу, зовнішні адресанти, висловлювання яких займає стратегічно важливу позицію в дискурсивному просторі медіа-тексту, водночас несуть найбільшу відповідальність за власну точку зору і наражаються на зміну вектора агресії.

(7) *The 67-year-old former speaker, who has a talent for overreaching, is more unbridled than ever. He's decided **he'll do or say anything to stay in the game – even Palin-izing himself by making outrageous, unsubstantiated comments** to appeal to the wing nuts among us. The conservative who fancies himself a*

historian and visionary **did not use his critical faculties to resist his party's lunacy but instead has embraced it, shamelessly.**

Поверхнева, не мотивована антагоністична ідентифікація суб'єкта поряд з використанням образливих позначень предмета висловлювання може слугувати достатньою підставою у масмедійному дискурсі для дифамації суб'єкта агресії.

(8) *For good measure, he suggested that the Queen should 'sell a couple of her properties' and called for a different public holiday instead of 'celebrating vermin'. There is, of course, a perfectly respectable debate to be had about the Crown. Calling the Queen 'vermin' has no place in it. <...>That is what we need to bear in mind next year when the likes of Mr. White are urging us to scrap the Crown. Don't call him vermin. Call him wrong.*

У даному прикладі для нищівної критики джерела первісного висловлювання автор використовує образливу номінацію, що послугувала цілям звинувачення Пітером Уайтом Єлизавети II у паразитуванні на державних активах, внаслідок чого адресат агресії отримує роль жертви.

У наступному прикладі автор утримується від коментарів, проте посилює ілюкцію висловлювання, в якому референт представлений як агресор, що загрожує безпеці країни, використовуючи дисфемізм, ужитий президентом Ірану Махмудом Ахмадінежадом. Він акцентує інфернальну природу США номінацією "**Great Satan**", наділяючи висловлювання аргументативністю та об'єктивністю, що сприятиме виникненню конфлікту між адресатом та референтом медіа-повідомлення.

(9) *The Khomeinist regime has publicly announced its desire to wipe Israel off the map, overthrow pro-American regimes in the Middle East, create an alliance of anti-U.S. forces that would include the leftist regimes of Latin America, and ultimately bring about the destruction of the "Great Satan" as a global superpower.*

Не виключено, що цитоване джерело може бути невідомим, і відповідно спроба автора статті підпорядкувати аксіологічні установки адресата власним комунікативним інтересам, ініціювати конфлікт між адресатом та мовцем чи адресатом та предметом мовлення, внести чи актуалізувати певні компоненти в смисловій структурі концепту може зазнати невдачі. Дане твердження можна розглядати як імплікацію висновку Т. А. Воронцової про можливість досягнення перлюкутивного ефекту лише у випадку коли "об'єкт МА, по-перше, включений у апперцептивну базу адресата, по-друге, знаходиться в сфері його інтересів" [3: 55]. У такому випадку коротка номінація агенса є неефективною та недостатньою. Поряд з агенсом семантика аппозитивного компонента пропонує розгорнуту характеристику мовця.

У поліфонічному просторі політичного дискурсу ЗМІ соціальні ролі суб'єктів МА розподіляються або за їх професійними, або загальними соціальними характеристиками.

(10) *"Rekers is part of a small cadre of homophobes-for-hire that charge top dollar for their bogus 'expert' witness testimony despite the fact that they've been discredited over and over again," Nadine Smith, Executive Director of Equality Florida, told me during an interview.*

Професійна характеристика, передана аппозитивним компонентом, свідчить про авторитетність, компетентність та повагу, оскільки особа займає високу посаду, а також характеризує думку адресанта не лише як індивідуальну, але й частково як офіційну думку даної організації. Як правило, саме індивідуальні конкретизовані актори є суб'єктами МА у випадку, якщо вони (суб'єкти МА) постають як носії офіційної думки.

Окрім посади та місця праці, до професійних характеристик, переданих аппозитивним компонентом, належить і науковий ступінь ((11) *Linda Fowler, a government professor at Dartmouth*). В окремих випадках може згадуватися рід занять ((12) *David Anderson, a historian familiar with events that occurred in this universe*), партійна характеристика авторитетної особи ((13) *Rush Limbaugh, the most popular right-wing radio host*).

Вводячи дану інформацію поряд з іменем, переданим агенсом, автор одночасно підкреслює точність, посилюючись на джерело, а також повідомляє інформацію, що дозволить адресату прислухатись до даної точки зору. У процесі ескалації конфлікту важливо також відзначити появу загальних соціальних рис, що здійснюють свій вклад в моделювання когнітивного та аксіологічного простору реципієнта МА в комунікативній структурі медіа-тексту. Для прикладів даного типу характерною є поява у ввідній синтагмі в позиції аппозитивного компоненту чи агенса таких загальних характеристик як походження ((14) *Sadiq Khan, who happens to be Muslim*), титул ((15) *the criticisms of Dame Elisabeth Hoodless, who*). Маркування віку (16) та родинних зв'язків (17) характерно для введення думки пересічних громадян, ефективність висловлювання яких посилюється внаслідок інтимізації, оскільки в такий спосіб реципієнт ідентифікує себе з тією особою, чий погляд та слова передані автором

(16) *Justin Goins, 20, who also attends Liberty, says: "I just don't know how we could ever trust this man. Aside from being pro-life, he doesn't have much to go on in terms of how he's voted. How great is it that three different people had to come out before his speech and ask people not to boo?"*

(17) *I am referring to Meghan McCain, daughter of the once-forthright John, who said of Christine O'Donnell, the erstwhile wick and current Republican senatorial candidate from Delaware, that she is a "nut job."*

Ланцюжок таких характеристик зазвичай об'єднує до чотирьох складових, при цьому перевага надається двокомпонентній структурі зі складовими імені та посади. Детальніший опис зустрічається зрідка. Серед розглянутих нами прикладів найдовшою виявилась семикомпонентна структура зі вказівкою як на професійні (посада, місце праці, партійна приналежність) так і загальні соціальні (ім'я, титул, походження) характеристики, а також додаткова інформація, що маркує рівень успішності "*first Muslim Cabinet minister*".

(18) *Baroness Warsi, Conservative Party Chairman and Britain's first Muslim Cabinet minister, described them as "deeply offensive"*.

Як правило, аппозитивні компоненти розширюють об'єм ввідної синтагми, підпорядковуючи підрядні речення. Наприклад, автор наступного висловлювання в підрядне речення вводить аргумент, що розкриває причину звинувачень, які підлягають подальшому спростуванню в тексті.

(19) *My colleague James Macintyre, whose reporting on the Conservatives' strange new alliances in the European Parliament has discomfited the party high command, is routinely accused by Tory bloggers of being a Labour spinner or some kind of entryist at the New Statesman. I can reveal that the smears have been co-ordinated at the highest level <...>*

У такий спосіб автор статті вводить інформацію, що допомагає реципієнту осягнути контекст первинного висловлювання та осмислити його мету в загальній комунікативній структурі медіа-тексту.

Варіюється і положення аргументів як складових ввідної синтагми. Зазначимо, що, як правило, поява професійних та інших характеристик після імені зовнішнього адресанта свідчить, що висловлена думка, передусім, характеризується як власна.

У наведеному прикладі для автора важливою є думка особи, що займає посаду міністра оборони.

(20) *Hours before meeting the Afghan president, Hamid Karzai, yesterday, Liam Fox, the Tory defence secretary, risked insulting his host by referring to Afghanistan as "a broken 13th-century country"*.

Заміщення маркерів професії чи посади особи в початкову позицію нівелює думку індивіда, а в центр уваги автора потрапляє позиція міністра оборони безвідносно до мовця, що займає дану посаду.

(21) *For the Conservatives, shadow defence secretary Liam Fox said the UK faced "real threats" from North Korea, which has nuclear weapons and Iran which he said was trying to develop them.*

Склад та розгорнутість ввідної синтагми модифікується не лише відповідно зі зміною фокусу уваги автора статті, але і від рівня обізнаності реципієнта, що дозволило автору наступного висловлювання опустити кілька компонентів ввідної синтагми, що ідентифікують лідера партії за ознакою партійної приналежності.

(22) *Escalating the dispute over the Los Angeles Fire Department budget, Mayor Antonio Villaraigosa on Thursday called the firefighters' union leadership "irresponsible" for trying to scare the public into thinking lives are in danger because of rotating service cuts.*

Читачі лос-анджелеського видання газети The Daily News навряд чи потребують розгорнутої характеристики суб'єктів МА. Очевидно, їм відоме ім'я власного мера, що нівелює потребу у додаткових характеристиках, які не є такими ж очевидними для читачів The Independent, що демонструє наступне висловлювання. У виданні, аудиторію якого формує інший контингент читачів, зазначені лакуни заповнюються посередництвом номену *Los Angeles* або як у наступному прикладі перифразу.

(23) *Antonio Villaraigosa, the mayor of America's second largest city, said he felt "blindsided" to learn the details of the plan to attack the 73-storey Library Tower from the television instead of hearing it from the White House.*

Повніша характеристика суб'єкта впливатиме на функцію переданого висловлювання чи погляду в комунікативній структурі медіа-тексту.

(24) *On March 23, speaker emeritus of the California state assembly Antonio Villaraigosa, delivering the Democrats' weekly radio address, "blasted" (in the words of the Los Angeles Times' headline) Bush for "an orchestrated strategy to curry favor with Latino voters in the United States." The unspoken outrage? "Those are our voters. You can't do that."*

Реалізація сем "досвідченість", "авторитетність" імплікаціоналу лексеми "*emeritus*" здатне посилити аргументативний потенціал даного висловлювання в структурі медіа-тексту, що моделює сприйняття інформації про череду безпідставних звинувачень як про стару політичну стратегію залякувань народу президентом Бушем, яка і надалі активно використовується в арсеналі засобів боротьби республіканців за владу.

Відповідно, компоненти ввідної синтагми, які семантично тісно пов'язані з соціальним актором, впливають на ефективність висловлювання та можуть сприяти зниженню ймовірності реакції осуду та дистанціювання з боку реципієнта, незважаючи на рівень експліцитності засобів МА, використаних суб'єктом висловлювання.

Для індивідуальних та колективних, інституційних та неінституційних, конкретизованих та узагальнених суб'єктів МА ми можемо виділити дві основні ролі – це роль "союзника" адресанта (автора) та роль його "опонента". Маркування "союзника" з точки зору його компетенцій слугує засобом

підвищення довіри реципієнта до дискурсу автора. Ідентифікація за загальними соціальними ознаками сприяє емоційності сприйняття матеріалу: вияв співчуття чи спалах гніву по відношенню до адресата МА. У свою чергу, при маркуванні "опонента" внесення певних характеристик у негативний контекст супроводжується реконструкцією концептів даних явищ, що демонструє поява у складі конструкції *one of the (adj)* експресивно-оцінної одиниці "snooty", семантична структура якої слугує цілям концептуалізації лейбористської гілки влади:

(25) *Lord Mandelson, one of the **snooziest** of Labour grandees, once accused David Cameron of 'looking down his rather toffee nose'.*

Як було зазначено вище, авторитетність соціального актора визначає його можливості у поліфонічному просторі дискурсу ЗМІ. Дослідники П. Шародо та О. Ю. Соболев стверджують, що "довіра читача до інформації залежить від соціальної позиції інформатора, від його ролі, від ступеня його репрезентативності по відношенню до групи, позицію якої він представляє, від ступеня його ангажованості". Вони додають, що "чим вищий соціальний статус актора, тим більше він викликає довіри у читача" [9: 86]. Ми ж вважаємо за необхідне додати, що на відміну від компетентності, суспільний статус, який також впливає на авторитет, не є категорією абсолютною. Адресант вводить точку зору суспільних діячів, статус яких є високим, проте автор нівелює авторитетність і ставить під сумнів, заперечує, дискредитує слова зовнішнього адресанта, наприклад міністра оборони (26) чи навіть президента країни (27):

(26) *In a speech last month at West Point, Gates argued that anyone recommending large American interventions in Asia should, quoting Gen. Douglas MacArthur, "have his head examined" – a strangely timed assertion with almost 100,000 Americans currently intervening in Afghanistan at Gates' recommendation.*

Під впливом введеної автором інформації про внесок міністра оборони США у розпалювання конфлікту в Афганістані, змінюється атрибуція нормативного висловлювання Роберта Гейтса "anyone recommending large American interventions in Asia should <...> "have his head examined" і як наслідок зміна вектора МА: Роберту Гейтсу варто "перевірити свою голову у фахівця".

Інференція лицемірства президента США вводиться в межах підрядно-обставинного речення з семантикою уступки.

(27) *He damns the "fat cat bankers" and the rich who "at some point" have made enough money, even as he courts them for campaign donations and begs their companies to start hiring new employees.*

Примітно, що, організовуючи комунікативну ситуацію МА, автор може залишатися не лише поза дискурсивною сценою, підкреслюючи, що це саме позиція зовнішнього адресанта, незважаючи на те, чи вона збігається з його власною, але і в ній, ототожнюючись з суспільною думкою.

Дане спостереження дозволяє диференціювати: соціальних акторів, голосом яких виражається позиція всього суспільства, членом якого є сам автор; соціальних акторів, голосом яких виражається позиція всього суспільства, членом якого не є автор; соціальних акторів, голосом яких виражається думка безвідносно до думки автора; соціальних акторів, голосом яких виражається позиція автора.

(28) *I think we deserve an apology. By "we" I mean all the Euro-sceptics, Euro-pragmatists, Euro-realists and Euro-hysterics who were alarmed by some of the optimism that surrounded the birth of the single currency. Do you remember the disdain with which we were treated? We were told that we were boss-eyed Little Englanders. They used to say we were a bunch of xenophobic, garlic-hating defenders of the pint and the yard and the good old bread-filled British banger.*

Даний приклад МА моделює ситуацію, в межах якої голосом колективного неконкретизованого суб'єкта висловлюється думка безвідносно до думки автора та соціальних акторів.

Отже, дане дослідження показало, що формування соціального антиобразу в політичному дискурсі преси відбувається в межах його поліфонічного простору внаслідок взаємодії кількох інстанцій висловлювання, що передбачає присутність соціальних голосів як носіїв професійної компетенції, суспільної думки, певної інформації, власної точки зору. Водночас, введення продуцентом медіа-повідомлення соціального актора його власної позиції та реалізації його власної інтенції в межах композиційно-мовленнєвої єдності підпорядковується меті формального продуцента медіа-тексту.

Поява соціального актора у ввідній синтагмі супроводжується представленням його професійних та особистісних характеристик, спрямованих на активізацію як розумової, так і емоційної сфер реципієнта. Таким чином, для дискурсивного простору ЗМІ, що відіграє ключову роль в процесі конструювання політичної картини, характерна модифікація не лише за рахунок розширення та звуження його границь, але й внаслідок ущільнення чи послаблення інтенсивності взаємодії комунікативних акторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Басовская Е. Н. Творцы черно-белой реальности : о вербальной агрессии в средствах массовой информации / Е. Н. Басовская // Критика и семиотика. – 2004. – Вып. 7. – С. 257–263.

2. Власова Е. В. Речевая агрессия в печатных СМИ : на материале немецко- и русскоязычных газет 30-х и 90-х гг. XX века : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.19 "Общее языкознание, социолингвистика, психолингвистика" / Е. В. Власова. – Саратов, 2005. – 22 с.
3. Воронцова Т. А. Речевая агрессия (коммуникативно-дискурсивный подход) : дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.19 / Т. А. Воронцова. – Челябинск, 2006 – 296 с.
4. Coleman S. and Ross K. The Media and the Public : Them and Us in Media Discourse / S. Coleman and K. Ross. – Oxford : Blackwell Publishers, 2010 – 180 p.
5. Fairclough N. Media Discourse / N. Fairclough. – London : Edward Arnold, 1995 – 211 p.
6. Домышева С. А. Политический дискурс в пространстве дискурса реагирования : на материале британской и американской прессы за 2000-2007 гг. : дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.04 / С. А. Домышева. – Иркутск, 2008. – 188 с.
7. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – М. : Рефл-бук, Ваклер, 2001. – 656 с.
8. Котов А. А. Механизмы речевого воздействия в публицистических текстах СМИ : дис. ... на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.19 / А. А. Котов. – Москва, 2003. – 280 с.
9. Соболев О. Ю. Лингвопрагматичні засоби вираження поліфонії у сучасному французькому медійному дискурсі : дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.05 / О. Ю. Соболев. – Київ, 2007. – 256 с.
10. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса / Е. И. Шейгал. – М. : ИТДГК "Гнозис", 2004. – 326 с.

Матеріал надійшов до редакції 01.04. 2011 р.

Кузык О. А. Субъекты речевой агрессии: типология и маркеры обозначения в англоязычном политическом дискурсе СМИ.

В статье осуществлен анализ проявления речевой агрессии в СМИ с учётом полифоничности структуры медиа-текста. Изучаются особенности маркирования субъектов речевой агрессии в структуре вводной синтагмы конструкций с чужой речью. Идентифицированы основные типы коммуникативных ролей внешних адресантов деструктивного речевого поведения.

Kuzyk O. A. Subjects of Speech Aggression: Typology and Description Markers in the English Language Political Discourse of Mass-Media.

The article provides the analysis of manifestations of aggressive communication in mass-media texts with the account of their polyphonic structure. The marking of subjects of speech aggression is studied within the structure of introductory syntagms pertaining to the constructions with reported speech. The analysis identifies key types of communicative roles of outer addressers of destructive speech behaviour.